

MB
14-01-13
2012-111-0015

Notat
om

Rapport vedrørende fem inspektioner målrettet tv-overvågning i boligorganisationer i 2012

---

1. Sammenfatning

Datatilsynet foretog i første halvdel af 2012 inspektioner (kontrolbesøg) hos boligorganisationerne Tranemosegård afd. 13¹, AB Hørsholm Kokkedal², Boligselskabet Baldersbo afd. 12³, AB Askerød⁴ og SAB Samvirkende Boligselskaber i Tingbjerg⁵ (herefter Tranemosegård, Hørsholm Kokkedal, Baldersbo, Askerød og SAB).

Formålet med inspektionerne var at indhente erfaringer omkring de problemstillinger, som forekommer i praksis ved tv-overvågning i boligorganisationer, herunder i forbindelse med eventuel anvendelse af optagelser til andre formål end kriminalitetsbekæmpelse- og forebyggelse.

På inspektionerne blev der bl.a. drøftet følgende emner:

- Formålet og begrundelsen for tv-overvågningen
- Hvilke områder der overvåges
- Antal kameraer og deres placering mv.
- Tidsmæssig udstrækning af overvågningen
- Anvendelsen af optagelser fra tv-overvågningen, herunder i husordenssager
- Sletterutiner
- Videregivelse af optagelser, herunder ved forevisning samt udlevering til politiet
- Rettigheder for beboere og andre berørte personer, herunder indsichtsret og oplysningspligt
- Sikkerhed, herunder foranstaltninger til beskyttelse af optagelserne mod uvedkommendes adgang.

Det er generelt Datatilsynets indtryk, at de fem boligorganisationer, som tilsynet har inspiceret, er opmærksomme på persondataloven og har fået professionel bistand til løsningerne.

Der blev imidlertid konstateret problemer bl.a. vedrørende:

- Overvågning i opgange, hvor kameraer pegede direkte mod beboeres indgangsdøre
- Overvågning af områder med almindelig færdsel, uden at tilladelse forelå

---

¹ 2011-619-0004 (Tranemosegård)

² 2012-618-0001 (Hørsholm Kokkedal)

³ 2012-618-0002 (Baldersbo)

⁴ 2012-618-0004 (Askerød)

⁵ 2012-618-0003 (SAB)

- Opbevaring af optagelser ud over de lovlige 30 dage
- Mangelfuld information om tv-overvågningen
- Datasikkerhed – skærm, der kunne ses af uvedkommende, manglende retningslinjer og manglende databehandleraftale.

2. Tv-overvågningens omfang

2.1. De fem boligorganisationer oplyste, at de hver har opsat henholdsvis 10, 126, 130-140, 226 og 600 kameraer.⁶

Alle fem boligorganisationer oplyste desuden, at der foretages tv-overvågning hele døgnet. De fleste steder sker der alene optagelse ved bevægelse.

De fem boligorganisationer oplyste alle, at der ikke foretages fjernstyring af tv-overvågningen eller benyttes kameraer, der kan zoome. Ligesom ingen af boligorganisationerne foretager optagelser med lyd.

Af de fem boligorganisationer har alene SAB, Baldersbo og Hørsholm Kokkedal politiets tilladelse til at foretage tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel.

2.2. For så vidt angår *indendørs tv-overvågning* oplyste alle fem boligorganisationer, at de foretager tv-overvågning af vaskerier.

SAB foretager desuden tv-overvågning af kældre, Hørsholm Kokkedal overvåger et computerrum, mens Askerød foretager tv-overvågning af fælleshus og containerplads samt på ejendomskontoret, herunder på de ansattes kontorer.

På inspektionerne hos Tranemosegård, Baldersbo og Askerød blev det oplyst, at der ligeledes foretages tv-overvågning af indgangspartier, opgange eller gangarealer.

På inspektionen hos Askerød konstateret Datatilsynet, at der ikke findes kameraer, som er rettet mod beboernes indgangsdøre eller området umiddelbart uden for døren. Kameraerne er placeret så de overvåger selve indgangene til bebyggelserne.

Datatilsynet konstaterede på inspektionen hos Tranemosegård, at enkelte kameraer var rettet mod beboeres indgangsdøre eller området umiddelbart uden for døren, og at der fire steder anvendes privacy zoner⁷, der overdækker udvalgte områder i kameraets billede- og optagefelt, således at man ikke kan se beboernes indgangsdøre. Tranemosegård oplyste, at man er opmærksom på kameravinklerne og har gennemtænkt, hvilke steder der er behov for overvågning. Det blev under inspektionen aftalt, at kameraerne i den ene besigtigede opgang drejes, så området umiddelbart uden for beboernes døre ikke bliver filmet, således at beboerne kan komme og gå fra deres bolig uden at blive overvåget.

På inspektionen hos Baldersbo blev det oplyst, at der foretages tv-overvågning af gangarealer ved ungdomsboligerne (kollegiet) med ni kameraer. Ved besigtigelse blev det konstateret, at et enkelt kamera optager direkte på en hoveddør ved en spindeltrappe på 1. sal, og at det er muligt at se personer, der går ind ad hoveddøren. På langt gangareal er der ”indhak” til hoveddøre. Der er to

⁶ 2012-618-0001 (Hørsholm Kokkedal), 2012-618-0002 (Baldersbo), 2012-618-0004 (Askerød), 2011-619-0004 (Tranemosegård) og 2012-618-0003 (SAB)

⁷ Tekniske løsninger, der overdækker udvalgte områder i kameraets billede- og optagefelt.

hoveddøre i hvert indhak. Der optages ikke direkte på hoveddørene. Ved et enkelt indhak er der alene én hoveddør.

2.3. Med hensyn til den *udendørs tv-overvågning* oplyste Tranemosegård, at de ikke foretager tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende områder, som benyttes til almindelig færdsel. Ved besigtigelse blev det konstateret, at de udendørs kameraer var placeret, så der filmes ind mod ejendommens indgange.

De fire andre boligorganisationer foretager bl.a. tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende områder, som benyttes til almindelig færdsel.

I forhold til kameraernes placering oplyste Hørsholm Kokkedal, at de foretager udendørs tv-overvågning af elevatorer, stier, gavle og affaldsgård. I affaldsgården er placeret to kameraer. Det ene er placeret i den del af gården, hvor teknik-affald afleveres. Det andet kamera er placeret, så der filmes, hvem der kommer ind i gården. Ved elevatorerne filmes personer, der går ind i elevatoren.

Baldersbo oplyste, at de foretager tv-overvågning af indgange og facader, parkeringspladser, stier, gadestrøg og affaldscontainere, indgang til ejendomskontor og udendørsarealer ved et selskabslokale samt i området ved en varmecentral, hvor beboerne bl.a. kan opbevare campingvogne. Der anvendes privacy zoner, der afskærmer vinduer og altaner samt mod boligblokke, der ikke ejes af boligorganisationen. Baldersbo oplyste, at "afskærmningen" er lavet manuelt og ikke kan fjernes efterfølgende.

SAB foretager tv-overvågning af to parkeringspladser samt et bænkområde i tilknytning til en butikssarkade. Boligorganisation oplyste, at der anvendes privacy zoner, der afskærmer beboernes vinduer.

Ved besigtigelse blev det konstateret, at SAB ikke har ansøgt politiet om tilladelse til at tv-overvåge den ene parkeringsplads. Det blev på inspektionen aftalt, at boligorganisationen snarest søger om tilladelse hertil.

I Askerød var der udendørs tv-overvågning ved indgangene til opgangene, herunder bl.a. ved brug af kameraer i dørtelefoner. Der var desuden tv-overvågning på en containerplads samt ved ejendomskontorets facade. Et af kameraerne ved ejendomskontorets facade var placeret, så det overvågede store dele af en parkeringsplads. Ved containerpladsen sad et kamera, så også en sti blev filmet. Askerød har efter inspektionen oplyst, at de to kameraer er blevet drejet, så de ikke længe filmer parkeringspladsen og stien.

2.4. Ved besigtigelse blev det hos alle boligorganisationerne konstateret, at der ikke var tilstrækkelig *skiltning* alle steder. Datatilsynet gjorde i den forbindelse opmærksom på § 3 i lov om tv-overvågning og indskærpede, at tv-overvågningslovens regler skal iagttages. Der aftalt, at der sørges for opsætning af tydeligere skiltning flere steder.

3. Formålet med tv-overvågningen og etableringen heraf

Alle fem boligorganisationer oplyste, at tv-overvågning er opsat med det formål at være kriminalitetsforebyggende- og tryghedsfremmende. De fem boligorganisationer oplyste desuden, at tv-overvågning blev etableret efter, at der havde været meget kriminalitet i og omkring bebyggelsen, herunder groft hærværk.

I alle boligorganisationer er beslutningen om at iværksætte tv-overvågning truffet på demokratisk vis af beboerne på afdelingsmøde.

4. Anvendelse af optagelser fra tv-overvågning

4.1. SAB og Askerød oplyste, at de ikke har udarbejdet skriftlige retningslinjer for, hvornår optagelser fra tv-overvågning kan blive anvendt.

Baldersbo og Hørsholm Kokkedal oplyste, at de har retningslinjer for, hvornår anvendelse af optagelse fra tv-overvågning må ske.

For så vidt angår Tranemosegård er spørgsmålet om anvendelse af optagelser fra tv-overvågning en del af en verserende klagesag. Datatilsynet spurgte derfor ikke på inspektionen nærmere ind til boligorganisationens retningslinjer for anvendelse af optagelser fra tv-overvågning.

SAB og Askerød oplyste, at de i dag alene anvender optagelser i forbindelse med kriminelle forhold, hvor der sker anmeldelse til politiet, eller hvor der sker udlevering af optagelser på anmodning fra politiet. De to boligorganisationer ville dog muligvis i fremtiden også anvende optagelser ved overtrædelser af husordenen.

4.2. Hørsholm og Baldersbo oplyste, at de foruden at anvende optagelser i forbindelse med kriminalitet også anvender optagelser fra tv-overvågning ved alvorligere overtrædelser af husordenen. De to boligorganisationer oplyste, at det primært er den præventive virkning, som er baggrunden for også at anvende optagelser ved overtræder af husordenen, og at optagelser ikke bliver brugt til småting som f.eks. dyrehold i strid med husordenen eller ved cykling på stier.

Et eksempel på brug af optagelserne ved overtrædelse af husordenen er, at en beboer flere gange havde malet på en anden beboers dør. Optagelserne blev brugt til at finde frem til personen. Der skete ikke politianmeldelse, men beboeren fik påtale om, at regningen fremover ville blive fremsendt til ham. Overtrædelsen er ikke sket siden.

Et andet eksempel er, at en vognmand havde aflæst 50 fjernsyn ved en container ved en varme-central. Boligselskabet kontaktede vognmanden og varslede, at regningen for at få fjernsynene fjernet ville blive sendt til ham. Vognmanden afhentede selv fjernsynene igen.

Et tredje eksempel er, at en beboer flere gange tømte skraldeposer i en affaldsgård for at finde noget af værdi uden efterfølgende oprydning, hvilket medførte en ekstra udgift for boligorganisationen.

Et fjerde eksempel er flere tilfælde, hvor børn havde taget maling, som var sat til udsmidning, og havde påført malingen flere steder i bebyggelsen.

5. Videregivelse af oplysninger

De fem boligorganisationer oplyste alle, at de alene har videregivet optagelser fra tv-overvågning til politiet.

På inspektionen hos Hørsholm Kokkedal konstaterede Datatilsynet, at det er muligt for tilfældigt tilstedeværende på ejendomskontoret at se live-optagelser fra tv-overvågningen. Det blev på stedet aftalt, at skærmen med live-optagelser opstilles på en måde, så udenforstående personer, der kommer på ejendomskontoret ikke kan se optagelserne, og at skærmen eventuelt vil blive slukket.

6. Sletning

De fem boligorganisationer oplyste alle, at de lagrede optagelserne fra tv-overvågningen, og at optagelserne slettes eller overskrives efter 30 dage.

Det blev imidlertid på inspektionen hos Tranemosegård konstateret, at der på et gammelt system fandtes optagelser, der var ca. 90 dage gamle. Datatilsynet fandt det kritisabelt, at optagelser har været opbevaret i over 30 dage i strid med persondataloven. Datatilsynet anmodede Tranemosegård om at oplyse, hvad organisationen efter inspektionen har gjort for at indrette sletterutinerne på det omhandlede system, således at persondatalovens slettefrist overholdes. Tranemosegård har efterfølgende oplyst, at det gamle system i højhusene vil blive udskiftet med et nyt system tilsvarende det system, der er installeret i lavhusene.

7. Rettigheder

For så vidt angår *retten til indsigt* oplyste de fem boligorganisationer alle, at de ikke har modtaget indsigtsanmodninger, og at de ikke har en procedure herfor. Boligorganisationer oplyste alle, at de vil overveje procedurer for indsigtsanmodninger.

Med hensyn til boligorganisationernes *oplysningspligt* oplyste alle boligorganisationer, at de har informeret om formålet med tv-overvågningen.

I forhold til, hvilke personer der er informeret, oplyste alle boligorganisationerne, at de har informeret de beboere, der boede i afdelingen ved beslutningen om at iværksætte tv-overvågning.

Baldersbo og Hørsholm Kokkedal oplyste, at de har informeret beboerne ved brev. SAB og Askerød oplyste, at de har orienteret beboerne på et afdelingsmøde. SAB har desuden informeret om tv-overvågningen i lokalavisen.

SAB og Hørsholm Kokkedal oplyste, at de har informeret beboere i de omkringliggende bebyggelser.

Hørsholm Kokkedal og Baldersbo oplyste, at nye beboere informeres skriftligt i forbindelse med indflytning. SAB, Askerød og Tranemosegård oplyste, at man ikke har informeret nye beboere. Det blev aftalt, at de tre boligorganisationer vil oplyse alle nye beboere om, at der foretages tv-overvågning.

Alle boligorganisationerne oplyste, at de ansatte er informeret om tv-overvågningen.

Tranemosegård oplyste, at ansatte ikke har fået skriftlig information i forbindelse med ansættelse. Baldersbo oplyste, at boligorganisationens ansatte er informeret skriftligt om tv-overvågningen. SAB, Askerød og Hørsholm Kokkedal oplyste, at de ansatte er informeret mundtligt og/eller på afdelingsmøde.

Ingen af de fem boligorganisationer har foruden skiltning orienteret andre personer med fast gang i området om tv-overvågningen.

Datatilsynet aftalte med alle fem boligorganisationer, at den enkelte boligorganisation fremover vil sikre, at der gives information til alle personer, der kommer fast i de tv-overvågede områder, om, at der foretages tv-overvågning samt formålet hermed.

8. Klager

Tranemosegård oplyste, at de har en klagesag hos tilsynet vedrørende tv-overvågning.

9. Sikkerhed

9.1. Hørsholm Kokkedal, Baldersbo og Tranemosegård oplyste, at de har skriftlige *retningslinjer*, der beskriver sikkerheden.

SAB oplyste, at sikkerhedsregler er under udarbejdelse, mens Askerød oplyste, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger skriftlige retningslinjer for, hvordan personoplysninger sikkerhedsmæssigt skal håndteres i forbindelse med tv-overvågning.

Det blev aftalt, at SAB udarbejder retningslinjer, der beskriver sikkerheden, mens det blev aftalt, at Askerød overvejer at indføre en skriftlig procedure for håndtering af optagelser i forbindelse med tv-overvågning.

9.2. I forhold til *adgangen* til optagelser fra tv-overvågningen oplyste alle fem boligorganisationer, at live-billeder kan ses fra ejendomskontoret.

Askerød oplyste, at der også er adgang til live-billeder fra et serverrum, mens Baldersbo oplyste, at en databehandler ligeledes kan se live-billederne.

Som nævnt i punkt 4. konstaterede Datatilsynet på inspektionen hos Hørsholm Kokkedal, at det er muligt for tilfældigt tilstedeværende på ejendomskontoret at se live-optagelser fra tv-overvågningen. Det blev på stedet aftalt, at skærmen med live-optagelser opstilles på en måde, så udenforstående personer, der kommer på ejendomskontoret ikke kan se optagelserne, og at skærmen eventuelt vil blive slukket.

Med hensyn til adgangen til de lagrede optagelser oplyste alle fem boligorganisationer, at der er adgang til optagelserne fra ejendomskontoret. SAB og Baldersbo oplyste nærmere, at de lagrede optagelser opbevares i et serverrum eller it-rum på ejendomskontoret. Hos Hørsholm Kokkedal kan optagelserne ligeledes tilgås af en databehandler.

9.3. For så vidt angår den *fysiske og elektroniske sikring af lagringsenheder* oplyste alle fem boligorganisationer, at optagelser opbevares aflåst, og at oplysningerne er beskyttet elektronisk med adgangskode. Tre boligorganisationer oplyste imidlertid, at de ansatte bruger samme adgangskode. Datatilsynet henledte i den forbindelse opmærksomheden på, at adgangskode skal ændres i forbindelse med udskiftning af ansatte, der har adgang til optagelserne.

10. Databehandler

Askerød og Tranemosegård oplyste, at de ikke har en databehandler. Hørsholm Kokkedal og Baldersbo oplyste, at de benytter sig af en databehandler og har indgået en databehandleraftale. SAB oplyste, at behandling sker ved databehandlere, men at der ikke er indgået en databehandleraftale. Det blev aftalt med SAB, at boligorganisationen indgår en skriftlig databehandleraftale med eksterne databehandlere.